

AGENȚIA
RELAȚII FUNCiare ȘI CADASTRU
A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2005, or. Chișinău, str. Pușkin, 47
tel. 88-12-55, fax. 22-63-73
e-mail: info@arfc.gov.md
www.arfc.gov.md

AGENȚIA
RELAȚII FUNCiare ȘI CADASTRU
A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2005, or. Chișinău, str. Pușkin, 47
tel. 88-12-55, fax. 22-63-73
e-mail: info@arfc.gov.md
www.arfc.gov.md

07.04. 2014 nr. 36/01-06/619

**Asociația Congresul Autorităților
Publice Locale**
Str. Columna, 106 A

În scopul executării indicației Guvernului Republicii Moldova nr. 1460 - 557 din 29.07.2013 privind instituirea Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, Agenția Relații Funciare și Cadastru prezintă spre avizare proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative”.

Anexă: pe 8 foi

Director general

Anatolie GHILAȘ

102 05
07/04/2014 nr. 36/01-06/619

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din ” _____ ” _____ **2014**
Chișinău

Cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Prim-Ministru

Iurie Leancă

**Contrasemnează:
Viceprim-Ministru,
Ministerul economiei**

Valeriu Lazăr

**Ministrul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Vasile Bumacov

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**Lege
cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I - Legea Nr.1247-XII din 22 decembrie 1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1992, nr.12, art. 366), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot cuprinsul textului din lege sintagmele „Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie” și „Agenției Naționale Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie” se substituie prin sintagmele respective „Agenția Relații Funciare și Cadastru” și respectiv „Agenției Relații Funciare și Cadastru”, „serviciile publice”, se substituie prin sintagma „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie”.

2. Sintagma „Departamentul de Stat pentru Protecția Mediului înconjurător și Resursele Naturale” se substituie prin sintagma „Ministerul Mediului”;

3. La articolul 3 aliniatul (3) sintagma „serviciul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare”, se substituie prin sintagma „serviciul relații funciare și cadastru al Consiliului raional/ al UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri)”.

Articolul 3 se completează cu aliniatul 4) care se expune în redacție nouă cu următorul cuprins: „4) Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie”.

4. La articolul 5 aliniatul întâi sintagma „organelor de stat, serviciul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare” se substituie prin sintagma „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, serviciul relații funciare și cadastru al Consiliului raional/ al UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri)”.

5. La capitolul IV și în denumirea art. 18, sintagma „Organele serviciului” se substituie prin sintagma ” Autoritățile abilitate”.

6. La articolul 18:

Sintagma „Serviciul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare reprezintă un sistem de organe. Din sistemul serviciului pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare fac parte: ” se exclude.

Litera b) se modifică și se expune în redacție nouă cu următorul cuprins: „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie” cu inspecțiile sale teritoriale efectuează:

controlul asupra respectării legislației în domeniul relațiilor funciare, reglementarea regimului proprietății funciare și monitoringului funciar;

controlul asupra nivelului tehnic de întocmire a materialelor tehnice elaborate de instituțiile subordonate Agenției și a altor întreprinderi ce activează în domeniu;

controlul efectuării lucrărilor de reglementare a regimului proprietății funciare, lucrărilor de organizare a teritoriului, lucrărilor de proiectare a plantațiilor multianuale și bacifere cu elaborarea planurilor geometrice;

supravegherea respectării de către subiecții activității de reglementare a regimului proprietății funciare, lucrărilor de proiectare a plantațiilor multianuale și bacifere a cerințelor documentelor normative și tehnice în domeniu;

controlul evidenței Registrului deținătorilor de teren;

controlul evidenței înscrierilor drepturilor a subiecților și obiectelor în Registrul privind arendarea terenurilor pînă la 3 ani.

controlul asupra ținerii evidenței cantitative prin prezentarea dărilor de seamă funciară și ducerii evidenței Registrului de stat al unităților administrativ-teritoriale și al străzilor din localitățile de pe teritoriul Republicii Molodva;

7. La articolul 19:

Aliniatul 2 sintagma „publice pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare”, se substituie prin sintagma „relații funciare și cadastru al Consiliilor rationale/ al UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri)”,

Sintagma „de serviciul public municipal pentru reglementarea regimului proprietății funciare și de serviciul public pentru reglementarea regimului proprietății funciare, constituit în teritoriu de Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie” se substituie prin sintagma „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, subordonat autorității publice centrale din domeniul relațiilor funciare și cadastrului”,

Aliniatul 3 sintagma „public pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare constituit în teritoriu de Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie”, se substituie prin sintagma „relații funciare și cadastru al UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri), Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, subordonat autorității publice centrale din domeniul relațiilor funciare și cadastrului”.

8. La articolele 20 și 21:

sintagma „serviciul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare”, se substituie prin sintagma „serviciul relații funciare și cadastru al Consiliului raional/ al UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri)”.

Art. II - Legea Nr. 828-XII din 25.12.1991 „Codul funciar”(Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107, art. 817), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În articolul 8 sintagma „organizarea controlului asupra folosirii și protecției de terenurilor” se substituie prin sintagma „organizarea și exercitarea controlului de stat asupra folosirii și protecției terenurilor”;

2. În articolul 9 sintagma „exercitarea controlului asupra folosirii și protecției terenurilor” se substituie prin sintagma „exercitarea monitoringului asupra folosirii și protecției terenurilor”;

3. În articolul 10 sintagma „exercitarea controlului de stat asupra folosirii și protecției terenurilor” se substituie prin sintagma „exercitarea monitoringului asupra folosirii terenurilor”;

4. Articolul 88 se expune în redacție nouă cu următorul cuprins:

„Articolul 88 Organele care exercită controlul de stat asupra folosirii și protecției terenurilor.

(1) Controlul de stat în domeniul relațiilor funciare pe întreg teritoriul Republicii Moldova se exercită de Guvern prin intermediul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, subordonat autorității publice centrale din domeniul relațiilor funciare și cadastrului.

(2) În conformitate cu prezenta lege, funcțiile organelor abilitate cu controlul de stat în domeniul relațiilor funciare constau din supravegherea respectării de către deținătorii de terenuri a condițiilor obligatorii și a restricțiilor la exploatarea terenurilor, prevenirea încălcărilor legislației, cu prezentarea propunerilor de sancționare a persoanelor vinovate organelor competente.

(3) Dispozițiile organelor autorizate, emise în limitele competenței lor și stabilite de prezentul Cod, sînt obligatorii pentru toți deținătorii de terenuri.

(4) Structura Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, funcțiile și modul de exercitare a controlului de stat asupra respectării legislației funciare se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern.

Art. III - Legea nr. Nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 „Codul contravențional al Republicii Moldova”(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art. 15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1) Articolul 416¹ se expune în redacție nouă cu următorul conținut:

„Articolul 416¹ Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie

(1) Contravențiile prevăzute la art. 93, aliniatul (4) al art.115, art.116 - art.118 se constată de către Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie, șefii direcțiilor din cadrul inspectoratului, șefii inspecțiilor teritoriale, inspectorii principali de stat, specialiștii principali al Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente”.

2) La articolul 405 aliniatul (1), cifrele „109–118” se substituie prin cifrele „109-114,alin (1)-(3) art. 115”.

Art. IV - Legea nr. Nr.1543 din 25 februarie 1998 cadastrului bunurilor imobile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art. 318) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În articolul 11 aliniatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„efectuează, prin intermediul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei :

controlul asupra respectării legislației în domeniul cadastrului, formării bunurilor imobile, elaborării planurilor geometrice și monitoringului bunurilor imobile;

controlul asupra nivelului tehnic de întocmire a dosarelor cadastrale;

controlul efectuării lucrărilor cadastrale și elaborării planurilor geometrice, de formare a bunurilor imobile;

supravegherea respectării de către subiecții activității cadastrale a cerințelor documentelor normative și tehnice în domeniu;

controlul evidenței recepției de stat a lucrărilor cadastrale și de formare a bunurilor imobile;

controlul evidenței înscrierilor drepturilor a subiecților și obiectelor în Registrul bunurilor imobile.

Art. V- Legea nr. 778 din 27.12.2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, Nr. 29-31, art.160) cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

în articolul 8 lit. f) sintagma „Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim” se substituie prin sintagma „Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie”.

Art. VI-Legea nr. 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181-184, art. 595) cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

în anexa legii sintagma „Agenția Relații Funciare și Cadastru ” se substituie prin sintagma „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie”.

Președintele Parlamentului

Igor Corman

Nota Informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului
«Cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative»

În conformitate cu indicația Guvernului Republicii Moldova nr. 1460-557 din 29.07.2013 privind instituirea Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, stipulat în Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010 și a srisorii de referință a Ministerului Economiei nr. 05/3 - 3561 din 25.06.2012 proiectul Legii privind modul de exercitare a controlului de stat în domeniul relațiilor funciare s-a propus de a fi comasat cu proiectul modificării și completării Legii nr.1247-XII din 22.12.1992 „Privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar” , precum și a altor acte ce derivează din aceste modificări.

Prin urmare, Legea nr.1247-XII din 22.12.1992 reglementează domeniul relațiilor funciare – conținutul, principiile de bază, sistemul republican de reglementare a regimului proprietății funciare, cadastrului funciar de stat, monitoringul funciar, atribuțiile, drepturile și obligațiile organelor pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

Prezenta Lege a avut un scop concret de a asigura implementarea prevederilor Codului funciar, adoptat de către Parlamentul Republicii Moldova la 25 decembrie 1991 prin Legea nr. 828-XII, cât și altor acte legislative și normative, adoptate de Parlament și Guvern, privind reformarea relațiilor funciare, efectuarea reformei funciare și dezvoltarea pieții funciare, ceea ce a și fost realizat.

În prezent putem afirma că împrăștierea țăranilor cu pământ, autentificarea lor în drepturi și crearea pieții funciare realizat. Tranzacțiile cu pământul au devenit o practică de toate zilele.

Necesită o atenție deosebită lucrările reglementării regimului proprietății funciare, de organizare a teritoriului, de proiectare a plantațiilor multianuale și a culturilor bacifere, cadastrului funciar de stat, monitoringului funciar, cât și problemei efectuării controlului de stat în domeniul relațiilor funciare atât de către organele autorității administrației publice locale, cât și de cele centrale.

În conformitate cu prevederile Codului funciar în vigoare, controlul de stat asupra folosirii și protecției terenurilor îl exercită Guvernul și autoritățile administrației publice locale.

La nivel central, din păcate nu este creat Inspectoratul în domeniul relațiilor funciare și geodeziei din imperfecțiunea legislației în vigoare.

La nivel local controlul asupra utilizării raționale a terenurilor, schimbării destinației terenurilor nu se efectuează din lipsa de mijloace financiare și a specialiștilor calificați.

Aceasta vădit o arată rezultatele controlului efectuat în ultimii ani conform dispoziției Guvernului, de specialiștii grupului de lucru din cadrul Agenției, în comun cu participarea specialiștilor ministerelor interesate în cadrul căruia au fost depistate în total 828 cazuri de construcții capitale, efectuate pe terenurile agricole cu suprafața de 199,73 ha.

Ca rezultat, n-au fost compensate, conform prevederilor Legii nr.1308-X11 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare – cumpărare a pământului, pierderile agricole în sumă de 184,7 mil. lei.

Menționăm, că în 23 ani de independență a Republicii Moldova, de către autoritățile administrației publice locale, care conform atribuțiilor sale în conformitate cu prevederile art.9 și 10 al Codului Funciar, nu au întocmit nici un proces-verbal privind schimbarea ilicită a destinației terenurilor sau a utilizării iraționale a terenurilor după modul de folosință.

Autorii proiectului propun modificarea art. 115-118 al Legii nr. Nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 „Codul contravențional al Republicii Moldova”(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art. 15), care optează pentru transferul unor funcții ce țin de proiectare, organizare a teritoriului din competența Ministerului Mediului care nu sunt folosite de Inspectoratul Ecologic la întocmirea proceselor -verbale la Inspectoratul în domeniul relațiilor funciare și geodeziei pe lângă Agenție.

Utilizarea rațională a resurselor funciare de către deținătorii de terenuri reprezintă o problemă social-principală din cadrul strategiei politicii de stat în domeniul economiei țării.

Totodată menționăm că, de la aprobarea Legii nr.1247-X11 din 22.12.1992 și pînă în prezent în Republică au fost efectuate lucrări cadastrale privind elaborarea proiectelor de organizare și consolidare a terenurilor agricole, identificarea, inventarierea cantitativă și calitativă, elaborarea planurilor cadastrale sau geometrice ale terenurilor cu destinație agricolă, proprietate publică a statului și înregistrarea acestora în Registrul bunurilor imobile, delimitarea terenurilor proprietate publică întru realizarea prevederilor Legii nr. 91-XV1 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, efectuarea cercetărilor pedologice întru aprecierea fertilității (bonității) solurilor pentru impozitarea terenurilor, cît și altor lucrări care au dat posibilitate proprietarilor de terenuri la folosirea lor mai eficientă.

Prin Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător efectuarea controlului de stat în domeniul relațiilor funciare este pus în sarcina Agenției Relații Funciare și Cadastru. Conform proiectului înaintat urmează a fi operate modificări și includerea Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei pe lângă Agenție.

Din aceste considerente în Legile nr. 1247-X11 din 22.12.1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, și Legii nr. 1543 din 28.02.1998 cadastrul bunurilor imobile se propune de a fi modificată și completată cu articole noi, unde sunt stipulate atribuțiile și drepturile Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei atît în domeniul relațiilor funciare cît și a cadastrului bunurilor imobile, responsabili de exercitarea controlului de stat la diferite domenii, modul de exercitare a controlului în domeniul reglementării regimului proprietății funciare, cadastrului funciar de stat și monitoringului funciar, prevăzut și de articolul 88 ale Codului funciar.

Codul funciar în vigoare prevede că Controlul de stat în domeniul relațiilor funciare este exercitat de către Guvern și de către autoritățile administrației publice locale.

La fel sunt propuse unele modificări la art. 9 și 10 al Codului Funciar, unde specialiștii pentru reglementarea regimului proprietății funciare de nivelul I și II să monitorizeze situația privind utilizarea rațională a terenurilor, de fapt care execută această funcție prin întocmirea anuală a dărilor de seamă funciară și le prezintă Agenției în modul stabilit.

Deci, de Guvern – prin intermediul Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei ale Agenției Relații Funciare și Cadastru. Proiectul Hotărârii Guvernului privind crearea acestui Inspectorat este prezentat Guvernului pentru examinare și aprobare în modul stabilit.

Prin suportul autorităților administrației publice locale:

- de nivelul I, prin intermediul inginerilor pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

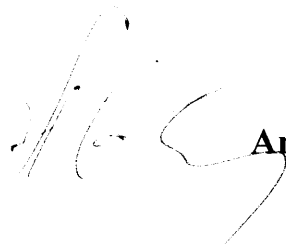
- de nivelul II, prin intermediul Serviciului relații funciare și cadastru al Consiliului raional/UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri).

Organele abilitate cu funcția de controlul de stat sunt în drept să organizeze controale a tuturor deținătorilor de terenuri, agenților economici, persoanelor fizice și juridice cu participarea în caz de necesitate și a reprezentanților autorităților administrației publice centrale de specialitate.

În cazul în care în rezultatul efectuării controlului de stat au fost depistate încălcări ale actelor legislative și normative în domeniul relațiilor funciare, materialele respective se va elabora și prezenta pentru examinare și lichidarea neconformităților depistate organelor de resort.

În temeiul celor menționate, menționăm că, în procesul supravegherii și efectuării controlului de stat de către Inspectorat, acțiunile prioritare vor fi direcționate spre prevenirea și reducerea substanțială a cazurilor de încălcare a legislației funciare.

Director general

Anatolie Ghilaș